

til realrenteafgiftslovens § 2, stk. 1, nr. 3, om pensionskasser og pensionsfonde. Dette indebærer endvidere, at disse pensionskasser er omfattet af det generelle overgangsfradrag i medfør af realrenteafgiftslovens § 8, stk. 1, nr. 1.

Som nævnt ovenfor er det generelle overgangsfradrag udformet som en brøk, hvor reserveverne vedrørende forsikringer og pensionsaftaler udgør tælleren, mens de samlede passiver udgør nævneren. Der er hverken i lovtæst eller bemærkninger taget stilling til, hvorvidt eller i givet fald hvordan statsgarantien skal indvirke på opgørelsen af overgangsfradraget, og denne problemstilling har igennem årene givet anledning til nogen usikkerhed.

For at afklare denne usikkerhed foreslås det klart i lovtæstten at tilkendegive behandlingen af en eventuel statsgaranti i relation til overgangsfradraget. Det foreslås, at det klart tilkendegives, at statsgarantien ikke kan medregnes ved opgørelsen af overgangsbrøken.

Efter den ovenfor omtalte ændring af overgangsbrøken er det pensionskassens pensionshensættelser, der skal indgå i tælleren og de samlede passiver, der skal indgå i nævneren. Pensionshensættelserne udgør den samlede værdi af pensionskassens pensionsaftaler dvs. de pensionsmæssige forpligtelser. Forslaget betyder, at der skal foretages en reduktion af pensionshensættelserne, således at der i brøken kun medregnes den del af pensionshensættelserne, der kan dækkes af pensionskassens egen formue.

På grund af den hidtil eksisterende usikkerhed skal forslaget have virkning fra og med afgiftsåret 1995. Opgørelsen af afgiftsgrundlaget og foreløbig betaling af afgift vedrørende dette afgiftsår sker først i december 1995. Den endelige betaling sker i juli 1996.

3. Obligationsbaserede aktieselskaber

I medfør af realrenteafgiftslovens § 3, stk. 3, nr. 3-6, er aktier, anpartar og andelsbeviser fritaget for realrenteafgift. For konvertible obligationer gælder, at urealiserede ændringer i kursværdien og realiserede kursgevinster og -tab er fritaget for realrenteafgift.

Realrenteafgiftsloven ser udelukkende på investeringen i sig selv, dvs. at hvis der er tale om en investering i aktier, er der efter de gældende bestemmelser altid tale om en realrenteafgiftsfri aktieinvestering. Dette gælder, uanset om det pågældende aktieselskab udelukkende investerer i afgiftspligtige obligationer.

Ved at placere afgiftspligtige aktiver f.eks. i et datterselskab kan afgiftspligtige institutioner således opnå at konvertere afgiftspligtigt afkast til afgiftsfrit afkast.

Såfremt det pågældende datterselskab betaler selskabsskat af afkastet af f.eks. obligationerne, opnås der en besparelse, der svarer til forskellen mellem selskabsskattesatsen på 34 pct. og realrenteafgiftssatsen på 51,3 pct. (1995) dvs. en besparelse på 17,3 procentpoint. Herudover kan besparelsen forøges ved at placere obligationerne i et underskudsgivende selskab eller ved at lade selskabet sambeskatte med et underskudsgivende selskab. I disse tilfælde opnås der en besparelse svarende til den fulde realrenteafgiftssats.

I relation til den forsikringsmæssige lovgivning er det uproblematisk for de realrenteafgiftspligtige institutioner at placere afgiftspligtige aktiver i underliggende datterselskaber, idet man i visse tilfælde »ser igennem« aktieinvesteringen.

Forsikringslovgivningen indeholder visse begrænsninger med hensyn til livsforsikringselskabers og pensionskassers investeringer. For det første er der et krav om, at mindst 60 pct. af forsikringshensættelserne skal være anbragt i særligt guldrandede aktiver f.eks. obligationer eller fast ejendom. Herudover er der et krav om, at livsforsikringselskabet eller pensionskassen som hovedregel maksimalt må investere, hvad der svarer til 2-3 pct. af forsikringshensættelserne i en enkelt virksomhed.

Aktier anses i forsikringsmæssig henseende ikke for et guldrandet aktiv og kan derfor som udgangspunkt ikke medregnes inden for 60 pct.-grænsen. Såfremt der er tale om aktier i investeringsdatterselskaber, dvs. selskaber, der skal foretage og forvalte forsikringselskabets investeringer, f.eks. et ejendomsdatterselskab, vil de underliggende aktiver i datterselskabet blive behandlet helt eller delvis som aktiver, der dækker moderselskabets forsikringsmæssige hensættelser. Tilsvarende gælder til en vis grad, hvis datterselskabet er et forsikringselskab. Også 2 pct.-grænsen bliver fraveget ved disse datterselskaber. Dvs. at der i forsikringsmæssig henseende er mulighed for at »se igennem« aktierne, og behandle de underliggende aktiver som om de var ejet direkte af livsforsikringselskabet eller pensionskassen.

Baggrunden for afgiftsfriheden for aktier m.v. er dels hensynet til erhvervslivet, dels et ønske om at fremme langsigtede investeringer. Disse hensyn tilgodeses ikke via investeringer i obligationsbaserede aktieselskaber. Det kan endvidere ikke anses for at være i overensstemmelse med hensynet bag realrenteafgiftsloven, at der er mulighed for via sådanne investeringer at spekulere i en nedbringelse af afgiftsgrundlaget.

På denne baggrund indeholder lovforslaget et forslag om, at der i visse tilfælde indtræder afgiftspligt